

Kelma tal-Ħajja

AWWISSU 2022
#ARĠA 8

movement
tal-fokolari

www.focolaremalta.org

“Mulej, xi kemm-il darba jrid jonqosni ħija biex jien naħfirlu? Sa seba’ darbiet?” (Mt 18, 21).

Hemm ħafna x’wieħed jitgħallem fil-kapitlu 18 tal-Vanġelu ta’ San Matthew. Fih insibu l’ Ġesù jgħallem lid-dixxipli kif għandhom iġibu ruħhom fi ħdan il-komunità li kienet qed tinbet. Il-mistoqsija li għamillu Pietru tkompli ma’ dak li ftit qabel kien qal Ġesù: “Mulej, xi kemm-il darba jrid jonqosni ħija...”¹. Waqt li Ġesù kien qed jiteklem, Pietru waqqfu bħal-likieku ried juri li ma kienx fehem sew dak li l-Imgħallem kien għadu kemm qal. U għamillu waħda mill-mistoqsijiet l-aktar importanti dwar kif għandhom iġibu ruħhom id-dixxipli tiegħu. Kemm-il darba għandna naħfru?

“Mulej, xi kemm-il darba jrid jonqosni ħija biex jien naħfirlu? Sa seba’ darbiet?”.

Fil-mixja tagħna tal-fidi jinbtu f’moħħna ħafna mistoqsijiet. Min jemmen ma jkunx jaf it-tweġibiet kollha, imma jibqa’ fidil minkejja l-mistoqsijiet tiegħu. Il-mistoqsija ta’ Pietru mhijiex dwar id-dnub kontra Alla, imma aktarx dwar xi jrid isir meta ħuk jonqos kontra xi ħadd. Pietru jaħseb li hu dixxiplu bravu li jista’ jaħfer sa seba’ darbiet². Żgur li dik it-tweġiba ta’ Ġesù ma kienx qed jistennieha: “Ma ngħidlekx sa seba’ darbiet, imma sa sebgħa u sebgħin darba” (Mt v. 22). Id-dixxipli kienu jafu sew dak li Lamek, l-iben qattiel ta’ Kajjin kien qal, fejn hu jkanta l-vendetta sa sebgħa u sebgħin darba³. Ġesù kien qed jiteklem eżattament fuq din l-istqarrija, imma minflok il-vendetta jsemmi l-maħfra bla tmiem.

“Mulej, xi kemm-il darba jrid jonqosni ħija biex jien naħfirlu? Sa seba’ darbiet?”.

Mhux qed insemmu l-maħfra ta’ meta xi ħadd joffendina l-ħin kollu, imma li f’qalbna rridu naħfrulu u nerġgħu naħfrulu. Il-vera maħfra, dik li tagħmel minna nies ħielsa, is-soltu sseħħ bil-mod il-mod. Il-maħfra ma tfissirx sentiment, mhijiex li wieħed jinsa: hi l-għażla li jridu jagħmlu dawk li jemmnu, mhux biss meta l-offiża tirrepeti ruħha, imma wkoll kull darba li niftakru fiha. Għalhekk irridu naħfru għal sebgħa u sebgħin darba.

Hekk kitbet Chiara Lubich: “Ġesù (...) kellu f’moħħu l-aktar ir-rabta li jrid ikun hemm bejn l-insara, bejn il-membri tal-istess komunità. Għalhekk qabelxejn irridu ngibu ruħna hekk ma’ ħutna l-insara: fil-familja, fuq il-lant tax-xogħol, l-iskola jew fil-komunità fejn ngħixu. Taf li meta joffenduna nkunu rridu npattu bl-istess mod għall-azzjoni li nircievu, b’xi kel-

ma li tkun tixraq lil dak li jkun. Taf kif minħabba li aħna ta' karattru differenti, jew għax nervużi, jew għal xi raġuni oħra, in-nuqqasijiet ta' mħabba jiġru spiss bejn nies li jgħixu flimkien. Għalhekk ftakar li dik li tista' żżomm il-paċi u l-għaqda bejn l-aħwa hi biss il-maħfra, li trid tiġgedded il-ħin kollu. F'moħħok dejjem jiġuk id-difetti li għandhom ħutek, tiptakar fl-imgħoddi tagħhom, tixtieqhom kieku kienu differenti milli huma... Trid tidra tħares lejhom b'għajnejn ġodda u tarahom bħala nies ġodda, billi taċċettahom dejjem u mill-ewwel, anki jekk huma ma jindmux milli jkunu għamlu" ⁴.

"Mulej, xi kemm-il darba jrid jonqosni ħija biex jien naħfirlu? Sa seba' darbiet?"

Ilkoll kemm aħna nagħmlu parti minn komunità ta' "nies maħfura", għax il-maħfra hi don t'Alla, li neħtiġuha l-ħin kollu. Dejjem għandna għax nistagħġbu bil-kobor bla tarf tal-ħniena divina li aħna nirċievu mingħand il-Missier. Hu jaħfirlu jekk aħna wkoll naħfru 'l ħutna l-bnedmin ⁵.

Xi drabi tiġi f'sitwazzjonijiet meta ma jkunx faċli taħfer, minħabba kwistjonijiet politiċi, soċjali, ekonomiċi li fihom il-maħfra tista' tiegħu xejra komunitarja. Għandna ħafna eżempji ta' nisa u rġiel li, bl-għajjnuna ta' xi komunità, irnexxielhom jaħfru anki f'sitwazzjonijiet iebsa.

Oswaldo, mill-Kolombja heddewh bil-mewt u ra lil ħuh jinqatel. Illum imexxi għaqda ta' raħħala li fiha jgħinu 'l min kellu x'jaqsam mal-ġlied li kien hemm f'pajjiżu.

"Kienet tkun ħaġa faċli twieġeb bil-vendetta għall-vjolenza, imma jien għidt le", jgħid Oswaldo: "Diffiċli, diffiċli ħafna li wieħed jitgħallem l-arti tal-maħfra, imma l-armi u l-gwerra qatt ma jistgħu jkunu għażla tajba biex tibdel ħajtek. Mhux hekk irridu nagħmlu biex nibdlu ħajjitna. Irridu mmissu l-qalb ta' haddieħor u biex nagħmlu dan m'għandniex bżonn is-supervja jew xi setgħa oħra: għandna bżonn l-umiltà li hi l-aktar virtù diffiċli biex tinbena" ⁶.

Letizia Magri

1. Mt 18, 21.

2. In-numru sebgha jfisser kollox, kull haġa: Alla halaq id-dinja f'sebat ijiem (ara Ġen 1, 1-2.4). Fl-Eġittu kien hemm seba' snin ta' xabgħa kbir u seba' snin ta' għu (Ġen 41, 29-30).

3. "Seba' darbiet jithallas Kajjin, imma Lamek sebgha u sebghin darba". (Ġen 4, 24).

4. C. Lubich, *Parola di Vita Ottubru* 1981, fil-ktieb, *Parole di Vita*, ta' Fabio Ciardi (*Opere di Chiara Lubich 5: Città Nuova, Roma 2017*), p. 219.

5. Ara Talba tal-Missiera, Mt 6, 9-13.

6. L-isem tal-paċi hu għaqda: L-istrateġija ta' Chiara Lubich, miktub minn Maddalena Maltese, *Città Nuova, Roma, 2020*, pg.37

**ĊENTRU
TAL-MOVIMENT
TAL-FOKOLARI**

18, 'Stellaelise',
Triq il-Ħuttaf,
Kappara
T. 21 385 801

E. focolare.malta@outlook.com

www.focolaremalta.org